

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmislj nedelje in praznike, ter volja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo na vsa leta 25 K, na pol leta 15 K, na četrt leta 8 K 50 h, na en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom na vsa leta 25 K, na pol leta 15 K, na četrt leta 8 K, na en mesec 2 K. Kder hodi sam poji, plača na vsa leta 25 K, na pol leta 11 K, na četrt leta 5 K 50 h, na en mesec 1 K 50 h. — Za tuje dežele velike več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez izločene vplačilne naročnine se ne odira. — Za ostanila se plačuje od petdesetopne petit-vrste po 12 h, če se ostanila tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Recepti se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Kranjskih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnništvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnništva telefon št. 35.

Govor poslanca Plantana v poslanski zbornici 1. decembra.

Visoka zbornica! Oglasil sem svoj preminjevalni predlog, ki sem ga sprožil v odseku za volilno reformo in ki se tiče razdelitve volilnih okrajev na Kranjskem, oziroma ustanovitve dveh takozvanih mestnih mandatov na Kranjskem, kot minoritetni votum, ker odsek tega predloga ni sprejel.

Danes mi je naloga, da zastopam ta minoritetni votum v tej zbornici.

Priznati moram, da se lotim tega dela nekako nerad, ker mišljenje v tej zbornici ni tako, da bi vzpodbujalo zastopnika minoritetnega votuma in mu delalo upanje na zmago.

Dospeli smo že do predzadnjega dela volilne predloge in prijatelji te reforme čakajo z vladno vred že prav nervozno na konec posvetovanja in na glasovanje. V takih razmerah pač ni prijetno, lotiti se utemeljevanja preminjevalnega predloga ob koncu dolgotrajnih in utrujevalnih razprav, ko je nestrpnost te zbornice notorična in zanimanja skoro nič.

K temu pride še to, da se moja stranka ne greje ob solncu vladne milosti in da ne spada med velike vladne stranke, ki so se posebno zavzemale za sprejetje vladne predloge oziroma elaborata odseka za volilno reformo.

Mi se nismo udeležili kompromisov, tistega meseca trajajočega mesečarjenja za volilne okraje in mandate, in nimamo v tem oziru nobene odgovornosti. Mi nismo nič udeleženi na tistih „tehtelmehtelnih“, ki so se vršili med vladno in med različnimi velikimi in še večjimi strankami, zlasti odkar so se začela posvetovanja v odseku za volilno reformo.

Mi smo na glasu kot odločni sovražniki volilne reforme, dasi je to docela neresnično.

Resnično pa je dejstvo, da smo sovražniki ravno te vladne predloge in to iz narodnih in socialno-političnih nagibov, kar smo že opetovano tako v odseku kakor tudi v tej zbornici naglašali. Pri tej priliki moram

to nevič konstatirati, ker nečem, da bi se o našem stališču napačno mislilo.

Mi smo prijatelji in pristaši volilne reforme in tudi splošne in enake volilne pravice, kar pripoznavamo odkrito že od leta 1894. v svojem političnem programu.

Na razpravi stoječi načrt pa ne odgovarja ne splošni, niti enaki volilni pravici, niti principu pravičnosti in zato pobijamo ta načrt kot odkriti sovražniki.

Mi nismo mnenja, da se je od strani vlade in g. ministrskega predsednika barona Becka inavgurirani kompromis sklenil na zdravi podlagi, nego mislimo, da je ta kompromis le napačni naslov za pridobitev različnih dobičkov in politične moči od strani volilni reformi prijaznih strank.

Mi se ne moremo pridružiti velikemu veselju zakletih prijateljev volilne reforme, ker imamo velike in utemeljene pomisleke glede nasledkov, ki jih povzroči volilna reforma za državo in zlasti za naš mali narod že v bližnji prihodnosti.

Mi ne verjamemo, da se dvigne iz pepela zgorelega po kurijah voljenega parlamenta za delo sposobna ljudska zbornica kakor kak feniks, da poneha ves preprič med različnimi narodi in družabnimi sloji ter se začne za Avstrijo zlata doba.

Tega celo baron Gautsch ni smatral za mogoče in verjetno ter je vsled tega tudi izjavil, da je potreben nov in strog opravičnik ter predložil tudi dotični načrt, ki pa spi spanje pravičnih. Ekselencia baron Beck je na ta načrt menda popolnoma pozabil.

Nečem govoriti o vzrokih, vsled katerih je bil predložen načrt volilne reforme. Resnica je pa to, da ni nobena vlada povedala pravih vzrokov za ta preobrat.

V tem oziru se je v odseku in v tej zbornici že toliko govorilo, da si lahko prihranim vsa nadalnja razmotrivanja o tej stvari.

Če pa se uvaža nerazumljiva naglica in prenapetost, s katero je Gautscheva vlada sestavila načrt vo-

lilne reforme in ga predložila, način, kako so to predlogo pognali skozi odsek — med konstantnim pritiskom od zgoraj in od zdolaj — nekatere stranke, ki hrepene po večji politični moči in pa uslužbeno časopisje; če se dalje uvaža, kaka žalostna kravja kupčija se je vršila, to je, kako kompromisi so se sklepali za ministrske portfelje in mandate itd., potem mora človek pri vsi objektivnosti priti do prepričanja, da ta toliko proslavljena volilna reforma ni nič drugega, kakor ničvredno skrpucalo, ki se je pod napačno zastavo splošne in enake volilne pravice poslalo v svet.

V tem oziru so danes edine pač vse, tudi volilni reformi najbolj naklonjene stranke, začeni od socialnih demokratov do Mladočehov, da nam ta volilna reforma, ki je zdaj na razpravi, ne prinese ne splošne, ne enake volilne pravice in da to imenovanje ni drugega, kakor zvijačno geslo (Pritrjevanje).

Naša vlada je s tem projektom volilne reforme pač dosegla rekord v prenapetosti, ko se gre za ustavni zakon, ki intenzivno tangira bistvo države. Na drugi strani pa ni storila ničesar, da bi mogla z opravičenostjo pričakovati, da bo ta zakon državi na trajno korist in da nam prinese narodni in socialni mir, ki je tako nujno potreben.

Kompromis so napravile med seboj velike stranke in narodnosti na stroške malih in si zagotovile kar mogoče mnogo mandatov. Zato se svojega dela tako vesele! (Res je!)

Zdaj hoče seveda vsaka takozvanih volilni reformi prijaznih strank pobasati potom kompromisa v odseku doseženi plen in od tod ta velika nestrpnost in nujnost.

Komaj je bila volilna reforma v odseku dognana, že se je zatrobilo na pozavne in razglasilo: Visoka zbornica ima po dobri parlamentarni navadi dolžnost, odsekov izdelek slovesno odobriti, kajti v odseku so bili o vseh prepornih vprašanjih storjeni obvezni sklepi, deloma z večino, deloma s potkom kompromisov.

Ta trditev pa ni resnična. Po-

polnoma nezakonito je trditi, da so odsekovi sklepi obvezni za to visoko zbornico in da večina v odseku pomeni isto, kakor večina v tej visoki zbornici.

Toda vladi prijazno časopisje in volilni reformi prijazne stranke so našle, da ni proti časti visoke zbornice, če postane stroj za glasovanje in se o odsekovem izdelku niti temeljito ne posvetuje.

Vlada in časopisje ter zavezniki so neprestano klicali: Velika reforma se je po mnogih uspešno premaganih ovirah posrečila, nihče ni zmagal in nihče ni premagan, delo se je izvršilo na popolno zadovoljnost vseh.

Žal mi je, da moram povedati, da tudi ta trditev ne odgovarja dejstvu, kajti niso se rešila niti vsa velika preporna vprašanja niti so se zadovoljili vsi interese.

Opozarjam v tem oziru samo na mnogoštevilne minoritetne, dodatne in preminjevalne predloge, ki so bili v tej zbornici sproženi pri drugem branju zakona, in opozarjam na razburjenje, ki je nastalo med maloruskim, češkim in slovenskim narodom.

Solli morda Malorusi v znak svojega zadovoljstva z elaboratom volilnega odseka zapustili to zbornico za čas nadaljnega razpravljanja o volilni reformi, ali niso marveč s tem podali najenergичnejši protest tako proti vladi kakor proti odseku, ker so z načrtom volilne reforme oropani svojih pravic?

Ministrski predsednik baron Beck se je pač prenapet, ko je pred kratkim v tej zbornici s ponosnim poudarkom rekel: Vse se je naredilo potom medsebojnega porazumljenja, nihče ni zmagovalec, nihče ni premaganec. Takrat pač ni mislil, da bo celo ovčji potrpežljivosti Malorusov konec in da bodo na oster način odklonili nadaljno posvetovanje o krični volilni reformi.

Parolo, ki so jo izdali patentovani prijatelji volilne reforme, da se na elaboratu odsekovem ne sme ničesar premeniti, se je le preveč natančno uresničila. Vsi poizkusi, povzročiti kake količnejše pomembne, četudi

še tako potrebne korekture na tem „vzornem delu“ volilne reforme, so bili brez uspeha in so dotični predlagatelji pridigovali gluhim ušesom. Tako se je zgodilo tudi Malorusom in Čehom.

V takih razmerah pač ni prijetno, zagovarjati v tem parlamentu kak minoritetni predlog če se je človek prepričal, da ta parlament sploh nima dobre volje, storiti kake korekture na načrtu volilne reforme.

Vsa obravnava, oziroma drugo branje te v bodoče življenje države globoko segajoče predloge, je na poprej popisani način postala zgolj formalna akcija, naravnost komedija. Kaj koristijo najlepše besede in najostrejši argumenti, če vlada in njeni prijatelji ne dopuste nobene premembe in če to v naprej povedo.

Le zaradi sramote se sploh dopušča nikaka debata, da bi se na zunaj navidez varovala korektnost in da bi se potem mogli šopiriti: nasprotnikom volilne reforme se je pustila popolna svoboda govora in obravnavanja. Da, pušča se govoriti nekaj govornikov pro in contra, a ti govori so govorjeni za veter, in nimajo upati, da pri vladnih strankah najdejo milost.

Pod deprimujočim vtiskom ter notorično slabih razmer v umirajočem parlamentu se torej lotim odkazane mi častne naloge. Vem, da stoji proti moji stranki velika, trdna večina, ali to me ne sme zadrževati in me ne bo zadrževalo, braniti brez strahu in z vso odločnostjo dobro pravico kranjskega srednjega stanu proti kričeči krivici, ki se mu hoče storiti z načrtom volilne reforme. Če propadem v tem boju proti premogočni večini, potem padem na političnem bojišču z zavestjo, da sem kot vojak zvesto izpolnil svojo dolžnost.

Ze v odseku za volilno reformo, v katerem sem imel čast sedeti do 14. julija, sem predlagal, da naj se izmed 11 mandatov, ki jih je vladni načrt predlagal za Kranjsko, odkazeta dva kranjskim mestom, trgov, industrijalnim krajem in sedežem so-

LISTEK.

Mlada krl.

Spisal Bistričan.

(Dalje.)

Katinka in Alfonz sta sedela skupaj na stoleh. Naviti Nemec, ki je par ur prej govoril najslajše besede Anici, je zdaj svoj ideal gledal kolikor mogoče zaljubljeno in občudoval na njem vse. Ovil je desno roko okrog njenega pasu, z levo pa prijel za njeno desnico, na katere prstanu se je bleščal prstan s spreminjajočim se opalom. Roka se je prijela roke, oči pa prstana. Sicer je Alfonz šepetal oči povešajoči Katinki pesem visoke ljubezni, ki gori v njegovem srcu, a lepega prstana ni mogel pozabiti. Vedno in vedno se mu je vsiljevala misel, da bi se njemu lepše podal nego Katinki, tako da je naposled začel: „Dokazov o Tvoji ljubezni vkljub tolikemu zatrtjevanju Tvoje nagnjenosti do mene nimam prav nobenih. Vsako dekle vidi rado mladeniča in natakara rada prisede

te vsakemu, ki pride v gostilno in če ni do skrajnosti oduren. Da me imaš res rada, tega ne spričuje še to, da sediva takole skupaj in se mi pustiš objemati in pritisniti poljube na svoja rožnata ustna. Kadar mene ni tu, pride drug in tudi on tako ovije svoje roke okrog Tebe in Te poljubljuje.“

„Alfonz, Alfonz“, je rekla očita-joče Katinka, „kako me napačno sodiš! Naj jih pride še toliko in še takih, jaz sem Tvoja vsa in hočem ostati Tvoja — seveda če se me ne boš naveličal.“

„Kako moreš govoriti kaj takega, ljubica!“ vzdrltel je Alfonz in jo močnejše privil k sebi, „Moji ljubezni ne smeš dvomiti. Mojo ljubezen mi nareka spoštovanje do Tebe in gotovo nobena druga reč.“

„Kakšen dokaz hočeš imeti od mene?“ vprašala ga je in mu pogledala živo v oči, iz katerih se je blesketal hud suh ogenj.

„Tvoja ljubezen do mene je plemenita?“

„Ljubim Te z vso močjo iskrene ljubezni samo zato, ker vem, da si

te ljubezni vreden brez ozira na Tvoje gnotne razmere.“

Alfonz se je pri zadnjih Katinkinih besedah skrivaj britko nasmejal, ko je pomislil na svoje gnotne razmere, katere si je goljufano dekle tako briljantne predstavljala, dejal je pa:

„Da me v resnici ljubiš, podaj mi le mal dokaz ljubezni svoje, daj mi tale prstan!“

„Če ne zahtevaš drugega, dam Ti ga od srca rada, samo —“, glas ji je zastal in vprašujoče je vprla vanj zaljubljene oči.

„Samo jaz naj tudi Tebi dam enega, kaj ne?“ zasmejal se je Alfonz. „Veš, dekle moje, stvar je tale: Jaz principijalno nisem nosil doslej prstana, dasi me je moj oče v to že tolikrat silil in ni celo poslal nekeč drag prstan. Namenil sem se namreč, dokler ne dobim od svoje izvoljenke zaročnega prstana, da ne nosim preje nikdar nobenega. Zdaj ko bom imel jaz Tvojega, prinesem Ti v kratkem krasnega, v katerem se bo blešketal drag kamen. Zavidale Te bodo zanj bogate meščanske hčere.“

Kupčija je bila sklenjena in par trenutkov pozneje je z zadovoljstvom ogledoval Altonz Katinkin prstan na svojem prstu. Govoril je deklici o plemeniti ljubezni, ki je med njima in ki jo svedoči plemenita kovina zlato. Presrečno jo je objel in dolgotrajen poljub pritisnil na njena ustna, ko se je poslavljaj od deklice, ki mu je verjela, da bo nekdan njegova gospa in solastnica velikanskih posestev, katerih oko ne premeri.

III.

Anica Lipnik je živela v malih nebesih. Ženina je imela, ženina, za katerim je dandanes toliko truda in prečutih nočnih ur. Svojin najintimnejšim prijateljem je zaupala vso svojo srečo in oblagodarjenost, ki ji je tako nepričakovano došla, dasi jo je toliko časa z nestrpnostjo pričakovala. Prijateljice njene so ji sicer čestitale z najzibanejšimi besedami k srečnemu lovu, v srcu jim je pa rastla zelena šiviljska zavist, kolikorkrat jim je Anica pravila, kako je prejšnji večer uživala svojo še popolnoma svežo ljubezen, ki je dosegala svoj vrhunec v boleznih poljubih.

In ko jim je nekega dne pokazala svetel prstan s prekrasnim opalom, je priklopala njihova pritajena jeza do vrha in marsikatera je vzdihnila skoraj nehote vsa blede: „To je pa že preveč!“ In ko so bile same brez Anice, so sklenile bojkot prijateljstva proti njej, da je nobena ne pogleda več in če jo Anica ogovori, da ji odgovori kolikor mogoče grobo. „Kaj si smrklja neki misli zdaj!“ menile so, „kot bi bila že grofica! Ah, da bi jo pustil! Za mašo bi dala, da bi je več ne pogledal, to prevzetnico, ki nam nalašč pripoveduje vse to, le da bi pokazala, kakšen razloček je med njo in nami.“

Tako je šumelo med Aničinimi sovražnicami in skoraj si upamo reči, da ne ravno brez vzroka. Toliko se peha marsikatera, da bi se oddala, spleta si dan na dan lase v najrazličnejše frizure, hodi po najbolj od mladih gospodov obljudenih ulicah, obišče vse plesne, kjer kaže vse lepote svojega telesa, naravne in umetne, poskuša z rafinirano prefriganostjo ujeti mlado moško srce, ki je v zvezi s kako dobro službo — a

dišč in da naj se teh 11 mandatov razdeli tako-le:

1 za stolno mesto Ljubljano, 2 za vsa druga mesta, trge, industrijalne kraje in sedeže sodišč, 8 za kmetijske volilne okraje.

Ko je potem v odseku tovariš g. dr. Löcker predlagal ustanovitev dvanajstega, to je kočevskega mandata, sem svoj predlog modificiral v tem smislu, da naj se v slučaju, ako se za Kočevje, namreč za mesto s sodnim okrajem vred in za nekatere nemške občine v sodnih okrajih Novo mesto, Črnomelj in Žužemberk res ustanovi poseben mandat, ti kraji kočevskega okraja izločijo iz razdelitve za prvotnih enajst okrajev in moji okraji v tem smislu restringirajo.

Ker je bil pozneje dvanajsti mandat za Kočevje v volilnem odseku tudi dejansko sprejet, se je s tem moj predlog za premembo volilnih okrajev modificiral, da se morajo iz mojega načrta volilnih okrajev izločiti tisti kraji, iz katerih bo po odsekovem poročilu sestavljen dvanajsti volilni okraj, ako sprejme visoka zbornica takojimenovani kočevski mandat.

Ker se je v smislu odsekovega predloga skupno število mandatov določilo na 516 in za Kranjsko že pri glasovanju o § 6. na 12, je bila s tem implicitno tudi že odločena ustanovitev kočevskega volilnega okraja.

V formalnem oziru moram odločno protestovati proti temu načinu posvetovanj. Kaj pa je to, da naj o razdelitvi volilnih okrajev na Kranjskem sploh razpravljamo pri 12 skupini, dočim se o novem, Kočevcem namenjenem mandatu sploh ni debatiralo in se niti posebe ne more glasovati!

Logično bi se bilo moralo o številu volilnih okrajev in tudi o razdelitvi volilnih okrajev na Kranjskem razpravljati obenem pri skupini XII.

Z določitvijo dvanajstih volilnih okrajev za Kranjsko se je že pri § 6. ustvaril za vojvodstvo Kranjsko preudic, kajti s tem se je hotelo ustanoviti kočevski mandat, dasi ta še sploh ni bil na razpravi.

Ker so se tako vlada, kakor vladi prijazne pomožne čete te zbornice izrekle na občno začudenje za zahtevo Nemcev glede ustanovitve kočevskega mandata in se je v odseku za volilno reformo po večdnevni napornih pogajanjih ta kravja kupčija srečno sklenila, ni danes nič več upati, da se kranjskim Slovincem na ljubav vzame Nemcem dvanajsti kranjski mandat in da Slovincem.

Stojim torej pred žalostnim dejstvom, da dobi Kranjska nov nemški državnozbornski mandat in to vsled blagonaklonjenosti visoke vlade in njenih prijateljev, proti vsi pravici in pravičnosti.

(Dalje prih.)

Pismo iz Srbije.

Posojilo in državne nabavke. — Munir-paševa misija. — Konec takozvane Kragujevačke afere. — Brezplačne gledališne predstave za reveže. — Dve društvu.

Belgrad, 29. novembra. (Konec.)

T. zv. „Kragujevačka afera“ je končana. Vojno sodišče je obsodilo 32 podčastnikov in štiri častnike na težke kazni od 3—20 let ječe. Vsi so bili obtoženi radi poskusa veleizdaje, ker so hoteli odstaviti nasilnim potom vse komandante večjih vojnih jedinic in postaviti nove. Načrt je bil takorekoč neizvedljiv, a vojne oblasti so tudi kmalu zvedele zanj in zaprle štiri častnike in 32 podčastnikov, ki so hoteli izvršiti ta načrt.

Strogo so kaznovani ti mladi ljudje, ali tako je moralo biti, ker veliki grehi se vedno strogo kaznujejo, a njihov greh je bil v istini velik. Vojnemu sodišču, ki je sodilo Kragujevačke upornike, je predsedoval podpolkovnik Vukasović - Štibil, Slovenec, ki mi je rekel, da mu je zelo žal teh mladih ljudi, ali da se morajo take reči strogo kaznovati, ker v vojsko se ne sme zanašati prepri.

Vsem je žal, da niso prišli v pest pravici pravi, moralni provzročitelji afere, ki so se brezvestno poslužili nevednih, da bi dosegli svoje umazane cilje. Trpeli bodo sedaj ti reveži, ki so bili zapeljani, a provzročitelji njihove nesreče ostanejo slobodni in bodo kovali še dalje svoje načrte, ki pa vsi propadejo, ker bo služila ostra obsodba Kragujevačkih upornikov kot resen opomin vsem onim, ki bi eventualno bili dostopni agitaciji onih, ki so nasprotni novemu režimu zato, ker so našli v njem zaslužen moralno smrt.

* * *

Belgrajsko gledališče prireja vsak teden dvakrat — ob četrtkih in nedeljah popoldne — ljudske predstave z znižanimi cenami, da se da na ta način revnejšim slojem prebivalstva mogočnost, da prihajajo v gledališče. Ali v Belgradu — kakor v vseh večjih mestih — je tudi tako revnih ljudi, da niti teh znižanih cen ne morejo plačati, pa bo od sedaj prirejalo belgrajsko gledališče predstave, za katere se čisto nič ne bo plačalo, ampak se vstopnice razdelijo brezplačno med uboge delavce, vojake itd., katerim se na ta način omogoči vsaj nekolikokrat na leto vstop v gledališče.

Vso pohvalo zasluži radi tega sklepa naučno ministrstvo, kateremu je gledališče podrejeno, ker s tem, da se revne sloje belgrajskega prebivalstva pusti brezplačno v Talijin hram, se stori mnogo na popularizovanju umetnosti in na povzdigi intelektualnega nivoa najnižjih slojev belgrajske družbe.

* * *

Preteklo nedeljo se je vršil v Belgradu protestni shod radi nasilj bosanske vlade na književnikih, častnikarjih in na časopisju v Bosni in Hercegovini. O shodu sem poslal obširno brzojavko, v kateri sem povedal vse, kar je bilo potrebno, a danes se dotaknem ostre polemike, ki se je vsled tega shoda razvila v belgrajski žurnalistiki. Ta polemika se ne vodi radi shoda samega, niti radi ciljev njegovih, ker v tem so vsi Srbi edini, da je položaj srbskega naroda Bosne in Hercegovine neznošen in da je bilo potrebno javno in glasno protestirati radi nasilj, ki jih bosanska vlada izvršuje nad narodom in posebno nad njegovimi voditelji. Ali niso Srbi — v prestolnici namreč — edini v tem, kako naj se protestira. Protestni shod je sklicalo „Društvo srbskih častnikarjev“, s katerim vodi ostro borbo „Društvo srbskih častnikarjev in publicistov“, kateremu ni bilo po volji, da predvede shodu predsednik prvega društva, ki je shod sklicalo in zato je prišlo do burnega protesta proti temu, da shodu predseduje g. Paule Marinković, predsednik prvega društva in zato je shodu predsedoval g. Golub Janjić, predsednik društva „Srbski bratje“.

Dnevnik, ki so v „Društvu srbskih častnikarjev“ napadajo sedaj „Društvo srbskih častnikarjev in publicistov“ radi nastopa njega članov na shodu, a dnevniki, kiso v drugem društvu odgovarjajo, da člani „Društva srbskih častnikarjev in publicistov“ niso mogli trpeti, da bi temu patrijotičnemu shodu predsedoval Pavle Marinković, katerega gotovi krogi silno sovražijo. Belgrajska žurnalistika je razdeljena že zdavnaj v dva tabora, a ta razdelitev se vidi posebno sedaj, ko sta začeli obe častnikarski društvi z ostro medsebojno borbo, ki je človek neangajiran v tej borbi, ne more razumeti, ker srbski častnikarji niso osnovali dveh društev zato, ker bi se razlikovali medsebojno po kakih temeljnih principih, nego je to samo rezultat osebnih simpatij in antipatij. V obeh društvih so zastopane skoraj vse politične struje, ker so v obeh društvih konservativni in napredni listi in zato je nerazumljivo, zakaj postojita oni častnikarski društvi, a še bolj nerazumljiva je borba, ki se med obema društvoma vodi s tako brezobzirnostjo in s tolikim ognjem.

Vse obsodbe je pa vredno to, da se te dve društvi nista mogli zediniti pri taki manifestaciji, kakor je bil protestni shod radi izгона iz Sarajeva Petra Kočića in Stijepa Kobasice. Prvi teh dveh mučenikov bosanske vlade je član „Društva srbskih častnikarjev“, pa bi se moglo pričakovati, da bosta obe društvi postopali sporazumno. Da se to ni zgodilo, krivi so eni in drugi, ker niti za moment niso hoteli opustiti medsebojne borbe, nego so se prepirali celo na shodu, na katerem so protestirali radi preganjanja njihovih kolegov!

Iz delegacij.

Budapešta, 3. decembra. Vojni odsek ogrske delegacije je imel danes sejo, v kateri je govoril tudi novi vojni minister Schönaich, ki je povedal, da je prevzel že izgotovljen proračun ter ne misli na zvišanje. Priporočal je odseku zboljšanje materialnega položaja častnikom in vojaškim uradnikom, predvsem pa zvišanje preskrbnine vojaškim vdovam in sirotam. To bo mogoče izvesti, ker zadostuje v ta namen fond vojaških taks. Končno je minister izjavil, da si bo prizadeval urediti vse svoje delovanje tako, da nastopi tudi glede armade stalni mir.

Del. grof Zichy je izjavil: „Za v zadnji delegaciji sem odločno protestoval proti temu, da bi v odseku kdo govoril nemško!“ — Tudi v imenu drugih strank so bili podani protesti proti nemškemu govoru vojnega ministra, češ, da se od skupnih ministrov pač sme zahtevati toliko splošne izobrazbe, da bi se priučili tudi uradnemu jeziku. — Ministrski predsednik dr. Wekerle je rekel, da imajo vse stranke ne le pravico, temuč tudi osebno dolžnost zahtevati, naj bo v ogrskem državnem zboru in v odsekih uradni jezik madžarsčina. Le hrvatskim poslancem je dovoljeno govoriti v svoji materinščini. Proračun vojnega ministrstva je bil v splošnem soglasno sprejet.

Volilna reforma.

Dunaj, 3. decembra. Komisija gosposke zbornice za posvetovanje o volilni reformi ima prvo sejo v ponedeljek 10. t. m.

Praga, 3. decembra. V „Hlas Naroda“ piše posl. dr. Mettal o sprejeti volilni reformi: „Naloga vseh politično zrelih ljudi je sedaj, delovati na to, da se bodo najširši sloji zavedali svoje povečane odgovornosti. Za bodoče kandidate je treba določiti može, ki imajo dovolj smisla za narodne potrebe.“

„Narodni Listy“ napadajo Poljake in klerikalne Slovence, ker niso glasovali za dr. Kramařev predlog ter pravijo, da bi češkim poslancem nihče ne bil mogel zametiti, ako bi bili po odklonitvi predloga iz maščevanja pognali celo volilno reformo v zrak. „Zgodovina naj odloči, ali bi ne bilo bolje, ako bi bili to storili. Krivica nas skeli in nas bo skelela, in ves češki narod bo šel pod pra-

porom enotne, odločne opozicije v volilni boj proti vladi.“

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 3. decembra. V ministrskem svetu se je pojavila nesloga. Posebno napete so razmere med trgovinskim ministrom Filozofom in finančnim ministrom Kovčevom.

Moskva, 3. decembra. Mestni poglavar je razpustil vse demokratske odbore ter sploh ne dopusti nobenega shoda kadetom, češ, da je stranka protivladna in revolucionarna, ker je podpisala vtorški poziv.

Odesa, 3. decembra. V Rigi je policija zasačila veliko zalogo orožja in razstreliva. Zaplenila je 27 bomb, 30 funtov dinamita, mnogo orožja, 15.000 patron, 1500 revolucionarskih spisov in mnogo ukradene cerkvene opreme.

Ločitev cerkve od države na Francoskem.

Pariz, 3. decembra. Minister Briand je izdal na prefekte okrožnice, v kateri določa, da obdrže verska poslopja in predmeti svoje prejšnje namene, vendar nima župnik nobene pravice več do njih. Tudi pristojbin za pogrebe ne smejo duhovniki več pobirati, ako so že pri cerkvi za pogreb potrebne priprave. Občine postanejo takoj lastnice nadškofijskih, škofijskih in župnih poslopj.

Nemiri v Maroku.

Pariz, 3. decembra. Neki odlični Marokanec je rekel francoskim uradnikom: „Ne zanašajte se preveč na navidezni mir. Pazite neprestano, ker od danes do jutri se lahko zgode resne stvari proti Evropejcem. Ne zahtevajte, da bi vam povedal podrobnosti, a bodite na straži.“

Nemška grozodejstva v Afriki.

Berolin, 3. decembra. V državnem zboru je v kolonijski debati razkrival posl. Bebel o nemški kulturi v Afriki grozovita dejstva. Dokazoval je, da je vlada vedela za vse grehe kolonijskega gubernatorja pl. Pattkamra, a ker je sin ministra iz stare pruske plemiške rodbine, se mu je vse dovolilo. Dokazal mu je zapekljevanje h krivi prisegi, da je iz državnega denarja stavil hiše svojim priležnicam. Za vse to je vedel tudi državni kancelar. Ker je imel gubernator toliko grehov na duši, je seveda tudi podrejenim uradnikom dovolil, da so počenjali najhujše grozovitosti nad domačini. Tako je neki postajenačelnik imel tri zamorce na sumu, da zahajajo k njegovi ljubici. Naročil je svojemu črnemu sergiantu, naj jih kaznuje tako, da jim bo za vedno minulo veselje za spolno občevanje. Sergiant je šel v napačno vas, pograbil prve zamorce ter jih grozovito razmesaril. Ker je pozneje sam blebelal o tem naročilu, je za vedno izgubil. Na neki drugi postaji so nemški uradniki zaradi vstaje v sosednji vasi povezali v košare 52 zamorskih otrok ter jih vrgli v deročo reko. — Tretji postajenačelnik je zapovedal vojakom, naj mu prinese znamenja o kaznovanih zamorcih. V začetku so zadostovala ušesa, a ker so vojaki prinašali tudi ušesa zamorskih deklet, morali so pozneje prinašati glave. Bivši nemški stotnik Ganz je tri zamorce razstrelil s topovi, drugi obsojenci pa so morali gledati ta grozoviti prizor. — Za Beblom je govoril posl. Roeren ter navedel nadaljna grozodejstva. Uradniki so onečaščali vsako zamorsko deklico, tudi otroke, ki so jim prišle v roke. Ljubico nekoga uradnika so proglasili za kraljico itd.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 4. decembra.

— **Osebnostna vest.** Ravnateljem višje gimnazije v Novem mestu je imenovan g. Fran Brežnik, doslej profesor na I. državni gimnaziji v Ljubljani.

— **Udeležnikom ustanovnega shoda narodne stranke za Štajersko v vednost.** Razposlala so se vabila k ustanovnemu shodu narodne stranke za Štajersko na dan 8. dec.

in se je v njih naznanil spored z opazko, da je po shodu, ki je sklican na 10. uro popoldne, skupen obed. Izkazalo se je pa, da bode snov razprav pri najboljši volji postala toli obsežna, da bode shod na vsak način trajal ne le popoldne, ampak tudi popoldne. Shod se bode zategadelj prekinil ob 1. uri popoldne ter se nadaljeval ob 3. uri popoldne. Razprava o organizaciji stranke, o glasilu „Narodnem listu“ ter volitve odborov pridejo na vrsto vsekako še le popoldne, menda tudi predavanje o točki narodna stranka in šolstvo. To na znanje našim somišljenikom. Prosimo, da pridejo vsi, ki morejo, že popoldne, kdor bi ne mogel, pa gotovo vsaj popoldne. Na vabilih je omenjeno, da bode skupen obed. Tudi v tem oziru se je izkazalo, da bode zaradi prevelikega števila udeležnikov skupen obed nemogoč. Obedovalo se bode po poljubnosti, v gostilniških sobah in v mali dvorani „Narodnega doma“, kajti prijavljenih nam je v svrhu povabila blizu 1000 mož. Zvečer bode gledališka predstava. Pripravljalni odbor prosi, naj somišljeniki to tem potom na znanje vzamejo, ker glasila stranke „Narodnega lista“ menda ne bi več vsi pravočasno v roke dobili.

— **Pomembno zborovanje v Podsinji vasi v Rožu** se je vršilo zadnjo nedeljo. Prvič je trčil kranjski ultramontanec z drugače mislečim Slovincem na slovenskih koroških tleh. Prišla sta namreč na zborovanje znani zaveznik jeseniških nemčurjev župnik Zabukovec in Gostinčar iz Ljubljane, iz Celoveca pa je došel dr. Oblak. Prvi je govoril o organizaciji na krščanski podlagi in o veri ter se zadril v tisto slovensko stranko, ki baje taji vero in boga ter ga meče iz šol. Ko ga je zavrnil dr. Oblak, da take slovenske stranke ni, je izjavil župnik, da je to narodno-napredna stranka, ter kvasil potem, da se je ustanovilo v Ljubljani društvo framasonov (!) med katerimi je tudi Aškerc (!) in ki se je zavezal kakor društveniki, da se ne bo na smrtni postelji izpovedal, (kaka nesramna laž!) in se končno tudi obregnil ob vrlega jeseniškega „Sokola“. Dr. Oblak je ogorčeno zavračal župnikove laži in koncem svojega govora protestiral, da Zabukovec vlačil neresnične stvari in kranjske razmere na Koroško. Gostinčar je nato precej stvarno in koroškim razmeram „prikrojeno“ govoril ter dokazoval, da pravo krščanstvo ni nasprotno delavskim težnjam, sicer pa poudarjal tudi narodnostni moment, katerega je Zabukovec skoro čisto prezrl, ter pozivljaj k narodni odločnosti in zavesti. V tem oziru mu je pritrdjeval tudi dr. Oblak, ki je poudarjal, da je bila, — da prezre druge hujše momente, — pred vsem narodna mlačnost in popustljivost kranjske klerikalne stranke kriva, da so Korošci tako žalostno pogoreli pri volilni reformi na Dunaju. Župnik Zabukovec je sicer nekaj protestiral proti tej trditvi, toda zborovalci so ta drugi dr. Oblakov govor splošno odobraval. — Mi pravimo za sedaj samo to: ako bo še dosti Zabukovcev s takimi lažmi o odličnih slovenskih možeh prišlo na Koroško, bo kmalu pošteno in zavedno ljudstvo obrnilo hrbet zborovanjem na veliko škodo slovenski stvari na Koroškem. Drugič naj Zabukovec ne hodi več s takimi stvarmi na dan, sicer se mu zna kaj zgoditi, opraviči naj rajše izdajstvo Šusteršičevo na koroških Slovincih in svoje nemčursko zavezništvo! Toliko za danes!

— **Odbor za Gregorčičev spomenik.** Sročil je bil v mestni posvetovalnici sestanek, ki ga je sklical g. župan Ivan Hribar v svrhu, da se konstituirajo odbor, ki bi imel nalogo, sprejemati in upravljati prispevke za Gregorčičev spomenik. Sestanek je otvoril sklicatelj g. župan Hribar naglašajoč, da je slovenski narod spontano jel nabirati prispevke za spomenik pravkar umrlemu pesniku Gregorčiču in da je vsekakor treba v interesu stvari same, ne da bi se že sedaj razmotrivalo vprašanje, dali se naj veli-

Dalje v prilogi.

kemu pesniku postavi spomenik ali se naj na drug način ovekoveči njegov spomin, da se konstituta odbor, ki bo sprejemal prispevke, nabrane za Gregorčičev spomenik, jih upravljal ter jih svojočasno izročil njihovemu do- ločenemu namenu. Že sedaj razmotri- vati vprašanje, ali se naj nabrani de- nar porabi za spomenik ali za kako ustanovo, ki bi nosila pesnikovo ime, bilo bi neumestno, ta odločitev se naj prepusti poznejši dobi. Če bo pa pri- šlo na dnevni red vprašanje, da se pesniku postavi spomenik, se ne more rešiti drugače, kakor da sodi ta spomenik edinole v Gorico. Nato je g. župan prosil navzoče, da izpovedo svoje mnenje, ako bi ne ka- zalo, da se osnuje odbor za Gregor- čičev spomenik. G. deželni šolski nad- zornik Fran Levec je izjavil, da je v principu za to, da se osnuje odbor za Gregorčičev spomenik, da bodo ljudje vsaj vedeli, kam se naj pošl- jajo prispevki, in da se nabrani de- nar ne poizgubi. Gosp. župnik Ivan Vrhovnik je prečital pismo prof. Ivančiča, izvrševalca pesnikove oporoke; v pismu nasvetuje profesor Ivančič, naj se Gregorčiču vzdaja v njegovi rojstni hiši spominska plošča in postavi na grobu skromen spome- nik; prispevki za spomenik naj se plodonosno nalagajo in obresti porab- ljajo za ustanovo v prid „Šolskemu domu“ v Gorici. Kasneje se naj pesniku postavi dostojen spomenik na Travniku v Gorici. G. arhivar Ant. Aškerc je poudarjal, da bi bilo umestno, ako bi mestni občinski svet prekrstil eno izmed lepših ulic v Gregorčičeve ulice, g. Vrhovnik je pa nasvetoval, naj se Hilsnerjeve ulice od Gradišča do Blei- weisove ceste, ki tečejo paralelno z Erjavčovo cesto, imenujejo po pesniku Gregorčiču. G. župan je obljubil, da bo mestni občinski svet uvaževal na- svet in bo v tem oziru že sklepal v današnji seji. Na predlog g. župana Hribarja je bil nato izvoljen za predsednika „Odbora za Gregorčičev spomenik“ g. deželni šolski nadzornik Fran Levec. Ker je pa le ta radi preobloženja z obilico drugih poslov odklonil izvolitev, je bil soglasno iz- voljen za predsednika g. župan Ivan Hribar. Blagajništvo je prevzel g. župnik Ivan Vrhovnik, tajništvo pa g. prof. dr. Fran Ilešič. V od- boru so tile gospodje: arhivar Ant. Aškerc, svetnik Evgen Lah, de- želni šolski nadzornik Fran Levec, skriptor prof. Luka Pintar, ured- nik Rasto Pustoslemšek, ravnatelj Ivan Šubic in svetnik dr. Fr. Zbašnik. Odbor je sklenil, da se izpolni potem kooptacije za ugled- nimi rodoljubi izven Ljubljane, z Go- riškega, zlasti iz Tolminskega okraja, s Štajerskega, Koroškega in iz Trsta.

— „Slovenec“ pobalinstvo. „Slovenec“ je v soboto priobčil be- dasto in lažljivo notico, v kateri se glede četrtkovnega shoda ljudskega izobraževalnega in podpornega dru- štva v Ljubljani trdi, da so bili de- lavci, ki so prišli na shod, preje opiti, da je bilo le 32 oseb na shodu itd. Kakor čujemo, sta dva so- cialna demokrata prišla v „Sloven- čev“ uredništvo in prosila Štefeta, naj pomaga ljubljanskim socialnim demokratom, sicer bo gori omenjeno društvo prehitro rastlo in se razvijalo. Pri „Slovencu“ so postrežljivi ljudje in obljubili so pomoč socialnim de- mokratom. Ta pomoč je bila potem sobotna „Slovenčeva“ notica, iz ka- tere odseva jeza in srd socialnih de- mokratov in klerikalcev, da je shod tako imenitno uspel. Ravno delavci so bili mnogoštevilno zastopani na tem shodu in vsaki, kdor je bil na njem, je dobil najlepši vtisk. Naj „Slovenec“ zabavlja in se norčuje, kolikor se hoče: ravno iz tega je raz- vidno, da gotovim ljudem ni čisto vseeno, da se je ustanovilo ljudsko izobraževalno in podporno društvo na slovenski podlagi, katere točke pri socialnodemokratskih in kle- rikalnih družtvih manjka.

— Iz justične službe. Pravni praktikant pri okrožnem sodišču v Novem mestu, Anton Kajfež, je imenovan za avskultanta.

— Iz finančne službe. Carin- ska oficijala Hugon Zurič in Ivan Kokalj v Trstu sta imenovana za

višja carinska oficijala v IX. čin. razredu.

— Imenovanja pri davkarjih. Zazula je imenovan davkarjem, davčni pristav g. Alojzij Klofutar davčnim kontrolorjem, začasni davčni pristav g. Friderik Pavlin je pa postal definitiven v tej last- nosti.

— Imenovanje pri pošti. Poštni oficijal Alojz Bahovec v Mari- boru je postal višji oficijal.

— Iz pisarne slovenskega gledališča. Po d' Annunziji, „Gio- condi“ in Traversijem „Svatenem potovanju“ uprizori se nocoj kot tretja in zadnja italijanska dramska noviteta letošnjega repertoirja „Ma- rietta“ G. Galline, ki spada med najprijetnejše pisatelje Goldonijeve šole. Naslovno vlogo igra ljubka naša naivka ga. Barjaktarovičeva. Prihodnji predstavi bosta v soboto, S. t. m.

— Dijaško podporno društvo „Radogoj“. To za naše visoko- šolce prevažno društvo je imelo ob izredno številni udeležbi dne 24. no- vembra svoj redni občni zbor. Iz resnih, jako stvarnih debat se je raz- videlo, da se utegne delovanje dru- štva zopet poživiti, kar bi bilo dobri stvari v korist srčno želeli. Najprvo je predsednik g. župan Iv. Hribar izrazil svoje veselje ob toliki udeležbi in tolikem zanimanju za društvo ter naglašal važnost društva, posebno, ako se — kar je pričakovati — njegov sklad podvoji. Iz poročil tajnika dr. Požarja in blagajnika nadinženerja Fr. Žužka se je razvidelo, da je društvo podpiralo v preteklem šolskem letu 12 visoko- šolcev z rednimi mesečnimi podpo- rami po 20 K; za tekoče šolsko leto pa je dovolilo 14 prosilcem jednake podpore. Odbor je postopal vestno in zahteval od vsacega podpiranca, da je izpolnjeval učne dolžnosti in se izkazal o tem z izpričevani. — Položaj društva se je v poslednjem času to- liko izboljšal, da so začeli nekateri vračati bolj redno prejete podpore; tako je prirastlo društveni glavnici v zadnjih letih 2465 K. — Ker je še vedno nekaj takih gospodov, ki se svojih dolžnosti do društva — dasi bi to lahko storili — še ne zavedajo in ker jih odbor doslej še ni tako strogo opomnil, se je predlagalo in sklenilo, da se mora to z vsoto odloč- nostjo v prihodnje izvršiti. Nadalje se je posebno naglašalo, naj se dela na to, da se društvo ne le ohranijo vsi dosednji člani ter se redno pla- lačuje članarina, marveč da se mu pridobi še mnogo novih udov. — Med stalnimi podporniki društva so deželni zbor krajski, ki pa žal že več let ni izplačal nobene podpore, dalje mestna občina ljubljanska, Lju- bljanska kreditna banka in banka „Slavija“. Ako bi teh treh poslednjih ne bilo, odbor skoro ne bi mogel nič storiti za ubogo dijačo. Tim večja zahvala se jim torej spodobi. — Pri volitvi odbora se je zopet z vzklikom in navdušenjem izvolil za pred- sednika za društvo prezaslужni župan g. Iv. Hribar, za pod- predsednika dr. Fr. Novak, v ostali odbor pa poleg vseh doseda- njih odbornikov še dr. Žerjav. — Kdor pomisli, koliko na- darjenih naših visokošol- cev se bori s siromaštom in z raznimi težkocami, da bi dosegli svoj cilj; kdor ve, s kolikim idealizmom se po- dajajo v tuja velika mesta na visoke šole in kako so ravno najsiromašnejši če- sto najplemenitejši; kdor vidi, kako lepo število nek- danjih podpirancev že de- luje častno v različnih sta- novih: tisti gotovo ne bodo odkrel človekoljubnemu „Radogoj“, kadar potrka na njegova vrata — svojega doneska.

— Mrtvaško masko pesnika Gregorčiča je snel po naročilu g. župana Ivana Hribarja kipar g. Svitoslav Peruzzi. Maska je last g. župana, ki jo je podaril „Odboru za Gregorčičev spomenik“. Gosp. Peruzzi napravi po maski pes- nikov kip iz mavca. Od izkupila za prodane kipe dobi „Odbor za Gregorčičev spomenik“ 30 odstotkov. Naročila sprejema gosp. kipar Pe- ruzzi v Ljubljani.

— Soha Simona Gregorčiča. Trgovec g. Jernej Bahovec v Ljubljani je dal napraviti soho Si- mona Gregorčiča v velikosti 42 cm, v kateri velikosti ima tudi Prešerna in Vodnika. Modeliranje je prevzel g. prof. Repič.

— Dr. Vinko plem. Šercl. V starosti 63 let je danes po dolgem bolehanju umrl ruski državni svetnik, vpokojeni vseučiliški profesor gospod dr. Vinko plem. Šercl. Pokojnik se je naselil pred več leti v Ljubljani, ker mu je mesto posebno ugajalo, in se tu popolnoma uživel. Z velikim zanimanjem in iskreno ljubeznijo je

opazoval zlasti slovensko kulturno življenje. Naučil se je do dobra slo- venskega jezika in priredil opetovano velenimiva predavanja v ruskem in v slovenskem jeziku. Bodi vrlému možu in zaslužnemu slovenskemu učenjaku blag spomin.

— Ljubljansko učiteljsko dru- štvo priredi 5. t. m. ob 8. uri zvečer v „Meščanski pivarni“ na Sv. Petra cesti učiteljski večer. Predava tovariš K. Wlder: Moderna šola. Utopija iz „Devete dežele“. Gostje dobro došli.

— Kurs za meščanske učitelje je dovolilo za leto 1908/09 naučno ministrstvo za tukajšnje pri- pravnic. Poučevalo se bo v pedago- giki, slovenščini, nemščini, zemlje- pisju in zgodovini.

— Zlata poroka. Dne 25. m. m. praznovala sta v tukajšnji cerkvi sv. Petra svojo zlato poroko gospod Jakob Potokar, sprevoznik v pokojiu in njegova žena Neža, rojena Aubel. Slavljence je star 78 let njegova žena 74 let G. Jakob Potokar je služil pri južni železnici 42 let ter je odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem, častno svetinjo za 40letno delovanje, vojno, jubilejsko in pape- ževo svetinjo. Oba zlatoporočenca sta razmerno čvrsta. Cerkevno slovesnost je izvršil župnik Pavlič. Mnogo- brojni sorodniki in znanci so jima pri sledečem banketu presrčno čestit- ali. Bog ohrani slavljenca do skrajne meje človeškega življenja.

— Narodni gostilničar je vse- kako g. Fr. Novak, restavratel hotela „Ilirija“. Včeraj smo poročali, da je ves čisti dobiček pri nedeljskem koncertu 71 K 14 h daroval za Gre- gorčičev spomenik. Danes pa mo- ramo še nekaj drugega poročati, kar dela dotičnemu gostilničarju vso čast. G. Fr. Novak vpeljal je namreč v svoji gostilni za vse račune „naro- den kolek“, kar je res hvale in po- snemanja vredno.

— Prodaja piva v steklenicah. Na prošnjo gostilniške zadrage v Lju- bljani so se sledeče pivovarne s pismi zavezale s 1. novembrom t. l. opustiti v Ljubljani prodajo piva v steklenicah na privatnike in nekoncesionirane bran- jevece, in sicer: „Deliška pivovarna v Laškem trgu, Mengeška pivovarna in pivovarna Auerjevih dedičev po lastnih spisih. Pivovarna Reininghaus in Puntigam v Gradcu, Göss v Ljubnu, J. Kosler & Comp. v Šiški, A. Dreher v Trstu in T. Fröhlich na Vrhniki pa potom predsedstva „Alpenländi- scher Brauheru Vereina“ v Gradcu dne 26. oktobra t. l. Bodi torej s tem slavnemu občinstvu javljeno, da se odslej pivo dobiva v vseh množinah le pri gostilničarjih.

— Razprodaja buteljskih vin. Pri javni vinski pokusnji, ki bo v četrtke zvečer od polu osmih do de- setih se bodo, kakor smo že omenili, razprodala vsa vina v steklenicah, okrog 100, ki so preostala na zadnji vinski razstavi. Razprodaja se prične kaj ob otvoritvi. V steklenicah so različna 2—12 let stara vina, in si- cer burgundec, rulandec, ortliber, rdeči cviček, rizling, karmenit in sil- vaneec.

— Kako nastanejo nemška imena? Naša slovenska starodavna imena pačijo Nemci na vse mogoče načine in človek ne ve, ali bi se je- zili, ali smejal nemškim spakedran- kam. Nemci seveda vedo vedno po- vedati, da so vsa naša krajevna in druga imena bila v starih časih naj- prej nemška in šele potem smo jih Slovenci spali v slovenska. Kako nemški kričaji, med katere spada tudi ljubljanska sekcija nemškega planin- skega društva, prekrščujejo slovenska imena naših gor, je dokazal Lud- vik Jahne, ravnatelj plajberške unije, v „Klagenfurter Zeitung“ v spisu „Herbstwanderung in den Ka- ravanken“, kjer je goro „Babo“ preimenoval v „Frauenkogel“, „Tur- ško glavo“ v „Hühnerkogel“, sedlo „Za selom“ v „grüner Sat- tel“, „Petelina“ v „Hahnko- gel“, „Rožčico“ v „Rosenkogel“ „Jekelnovo sedlo“ v „Eckerl“ ter „Stol“ v „Hochstuhl“. Teh „nemških“ imen še ni bilo doslej nikjer brati in si jih je Jahne v svoji nem- ški nadutosti naravnost izmislil, da bi se sčasoma uveljavila in se slo- venska pozabila. Takemu nasilnemu pomenečevanju slovenskih imen se je treba upreti z vsoto sloven- skemu planinskemu društvu pa se odpira vedno obširnejši delokrog, da obvaruje slo- venska imena slovenskemu ozemlju.

— Glas iz šilonskega občin- stva. Žibertova cesta v Šiški je v takem stanju, da so prebivalci vedno v veliki nevarnosti, kadar morajo mozgati po njej. Želeti bi bilo, da občina v najkrajšem času poskrbi za varnost na tej cesti, ker pač ni treba drugega storiti, kot da se postrga blato in naspe pesek in gramoz.

— Pevsko društvo „Zven“ v Smartnem pri Litli priredi Miklav- žev večer v sredo, t. j. 5. decembra t. l. ob polu 8. uri zvečer v gostilni g. Ivana Robavs v Smartnem. Vstop- nina za osebo 20 h, otroci so prosti.

— Na dvorazredni v Fara- vasti okraj Kovejve je razpisana nad- učiteljska služba do 15. decembra t. l. Služba je prijetna, razen tega nese postranska služba pri županstvu, tajništvo blizu 200 gld. Želeti je, da bi prišel v ta kraj energičen in napreden učitelj, zato kdor misli, naj hitro vloži prošnjo. Treba je, da tudi v te zapuščene kraje ob Kolpi prisije luč prosvete in napredka. Fiat!

— Za vodovod v Radovljici, Lescav in Begunjah bo prispevala država 40%, t. j. 66.000 K. Dela raz- piše deželni odbor, ki bo po svojih organih vodil gradbo.

— Podružnica družbe sv. Ci- rila in Metoda za jeseniško ob- čino priredi v četrtek, dne 6. t. m. ob 7. uri zvečer v sokolski telovad- nici na Savi „Miklavžev večer“. Starši in prijatelji otrok se vljudo- vabijo.

— Sejmišče v Idriji se nahaja sedaj v sredini mesta in kar na javni cesti. V tem oziru se je podalo že mnogo pritožb, a merodajne oblasti se kar nič ne ganejo, da bi se od- pravil ta nedostatek, ki zapostavlja Idrijo za zadnjo gorsko vas. Na sejmični dan je vsled živinskega sej- mišča spodnji del mesta od gornjega naravnost pretrgan, ker se je pač ne- varno riniti med živino in hrupnimi živinskimi mešetarji in tudi ni prav nič prijetnega gaziti živalsko blato. Poleg tega vozi ob tej cesti erarična električna železnica in obstoji tedaj še nevarnost, da je pasant od te po- vožen. Nevarnost je posebno velika za šolo obiskujočo mladino. Nič kaj ni torej v skladu z napredujočo Idrijo, da se živinsko sejmišče še vedno nahaja na tem mestu. Pripo- ročamo policijskemu in zdravstve- nemu odseku občinskega odbora, da se bavita s to zadevo in storita vse potrebne korake, da se sejmišče za živino prestavi na periferijo mesta. To ne bo težko, ker je, kakor ču- jemo, rudniško ravnateljstvo priprav- ljeno v zadevni namen prepustiti v porabo travnik na Leopoldovem pred- mestju, ki je v ta namen zelo pri- kladen. Naj bi pa tudi okrajno gla- varstvo posvetilo prestavi živinskega sejma v Idrijo na drug primeren kraj potrebno pozornost.

— Postavljanje s tujim perjem. Mnogo je še tako nespametnih Slo- vencev, da se radi šopirijo z nemščino, ker mislijo, da je to bolj „nobel“. Da se jim potem smeje vsak, ker kloba- sarijo silne zmede, ni nič čudno. Taki ljudje so pa tudi vredni, da se javno pribije njih sramotno dejanje. Tako je neka savinjska občina dobila do- pisnico, pisano od rojenega Slovenca v tejle prelepi nemščini, kakor pov- zemamo po „Domovini“: „Laak b. Steinbrük. Ich ende des Gefertukter bütet ven jemand sucht eine Be- sitzung habe ich an freier Hand zu- ferkaufen am gerade Hauptplatz das Haus 1 Stokhoh pesonder Past fürein Profisionisten oder sei ver der viel guten Grund bei der für 2 Küche Stahlunge ist an freier Hand zu fer- kaufen vegen ab Reise nach Amerika bütte bekant zu geben mehreren Leite schöne gegend und schöne be- sitzung ales Gemaurt zigl dekt vie es in der Petaur Zeitung ist Steierz M. Romich Laak b. Steinbrük. Preiss ist 2800 fl. letzter Preis.“ — Taki so sadovi štajerske nemškutarije.

— Izpred mariborskega po- rotnega sodišča. Pod tem naslovom navaja sobotni „Slovenec“ zraven go- ljufov in sleparjev celo vrsto učiteljev in učiteljic, ki so napravili v Mariboru izpit izposobljenosti. „Slovenec“ naj- brž misli, da delajo učitelji svoje iz- pite pred porotnim sodiščem!

— Monsignor Vinko Zamlic, pred kratkim umrl župnik opatijski, je bil duhovnik stare šole, mož, ki je bil zvest cerkvi a ne nazadnjak, ker je umel zahteve časa in bil poleg tega vseskok naroden. Ko je prišel v Opatijo, je bila prva stvar, da je zo- pet uvedel glagoliško bogoslužje, ki se je bilo izpodrinilo z latinskim. V deželnem šolskem svetu, čigar član je bil mnogo let, je vedno z vneto za- stopal pravice in koristi istrskih Hrvatov in Slovencev. Ker je bil blag in pravičen mož, so ga njegovi župljani iskreno spoštovali in užival je spoštovanje in simpatije tudi svojih političnih in narodnih nasprot- nikov. Kako radi so imeli ljudje pokojnika, to je pokazal njegov pogreb. V Voloski in v Opatiji so bile razobešene črne zastave, elek- trične žarnice so bile ovite s črnilno. Ljudstva se je zbralo na tisoče, da izkaže pokojniku zadnjo čast. Spre- voda so se udeležila vsa društva iz Voloske in iz Opatije s „Sokolom“ na čelu. Nagrobni govor je govoril kastavski dekan Elner, ki je z jed- natimi besedami označil pokojnikove vrline. Naj bi na mesto monsignora Zamlicia prišel njega vreden na- slednik.

— Kap je zadela profesorja na obrtni šoli v Trstu, gosp. Henrika Menegazzija.

— Zastupila se je v Trstu 14- letna Karla Merklek. Po ulici

grede je izpila precejšno množino kar- bolove kisline in se po par korakih zgrudila na tla. Prihleti zdravnik ji je sicer izpral želodec, vendar ni dosti upanja, da bi dekle ozdravelo.

— Samomor. 18letna delavka Karla Morgen v Trstu se je za- strupila s karbolovo kislino. Vzrok je neznan.

— Žalosten konec „Legine“ šole. V Raku na Barbanušini v južni Istri je pred letom ustanovila „Lega“ z veliko slovesnostjo šolo, da bi poitalijančila ondotno hrvatsko prebivalstvo. Slaven začetek, a ža- losten konec! Leto je minulo, in „Legine“ šole v Raku ni več. Za- prli so jo, ker nima nobe- nega učenca! „Legin“ učitelj don Nicolich (prej doma v Dalmaciji še ognjevit Hrvat Nikolić) si je moral nadeti zopet tesni kolar in prositi škofa Flappa za kako cerkevno mesto, česar mu gospod škof gotovo ne od- reče, že zaradi velikanskih zaslug, ki si jih je stekel, ko je — prej kot dušni pastir in potem kot „Legin“ učitelj — brezuspešno skušal rešiti nepokorne ovce v Raku. — Da je „Legina“ šola tako žalostno končala, je povzročila istrska Ciril-Metodova družba, ki je par mesecev preje usta- novila v Raku hrvatsko šolo; vsa čast pa gre seveda ondotnemu za- vednemu hrvatskemu narodu, ki je znal razločevati med svojimi sovraži- niki in prijatelji. Zalibog, da v naših slovenskih krajih ni take zavednosti!

— Podpornemu društvu za visokošolce na Dunaju izročil je g. poslanec Vilj. Pfeifer nabrano svoto 130 K, katero so darovali gg. državni poslanci: O. Gabrčšek 10 kron, dr. A. Gregorčič 10 K, dr. A. Korošec 10 K, Vilj. Pfeifer 10 K, dr. Fr. Ploj 10 K, J. Po- gačnik 10 K, Fr. Povše 10 K, Fr. Robič 10 K, dr. Iv. Tavčar 20 K, Fr. Šuklje 10 K, Dr. I. Šu- steršič 10 K, dr. J. Žitnik 10 K.

— Odpuščanje delavcev v reški tvornici torpedov. Ker so se naro- čila za reško tvornico torpedov znatno zmanjšala, je ravnateljstvo odpustilo velik del delavcev.

— Mehikanske zanimivosti v Ljubljani. V panorami-kosmo- rami na Dvorskem trgu pod „Narodno kavarno“ vidimo ta te- den izredno zanimivo serijo slik, pred- stavljajočih mehikanske zanimivosti in znamenitosti. Med temi je pred- vsem Čaputepek, nekdanje biva- lišče nesrečnega mehikanskega ce- sarja Maksimilijana. V mestu Me- hiki opozarjamo zlasti na narodni muzej, Kolumbov spomenik, magistrat itd. Tudi mesto Verakruc nudi obilno zanimivosti. Ker je serija prav mnogovrstna, si jo gotovo vsak ogleda. Prihodnji teden pogorje veliki Pra- ded (Altavater).

— Mednarodna panorama na Pogačarjevem trgu nam razka- zuje ta teden največja moderna mesta Severne Amerike New-York, Mont- real, Washington in Boston. Tu dobimo pojme o silovitih tehnikih, s kakršno ustanavljajo in razvijajo Ame- ričani svoja mesta. Takoj ob prihodu v newyorški pristan zagledamo orja- ško soho „bognje svobode“ in potem se naše strmenje stopnjuje od ulice do ulice. V Washingtonu zbujajo naše občudovanje senatno poslopje in „bela hiša“, rezidenca predsednika. Razstava bo posebno privlačna za tiste, ki so že bili kdaj v državi svobode, nadalje pa za vsakega, ki se hoče poučiti o napredku v novem svetu. — Prihod- nji teden se razstavi zadnja kata- strofa Vezuva dne 4. aprila 1906. Ker je nabava teh aktualnih slik prouzročila podjetju izredno ve- like stroške, se za prihodnji teden na- stavi prejšnja vstopnina 40 vin. Di- jaškim in otroškim vstopnicam ostane cena a 20 vin.

— „Piva nič pvačeva“. Včeraj so štirje zelo priporočljivi gosti z dvema dekletoma obiskali neko go- stilno v Gradišču. Ker so jim bile že pošle peške, pili in kadili so pa ven- dar radi, so se med natakarično od- sotnostjo sami polastili buteljka vina in smodk ter pili in pušili na natakarično zdravje. Ko je zvečer napra- vila račun, ji je manjkalo kar 18 K. Priporočljivi gosti se bodo morali za- govarjati pred sodiščem.

— Delavske gibanje. Včeraj se je odpejalo z južnega kolodvora v Ameriko 280 Mecedoncev, 60 H- ratov, 25 Črnogorcev in 17 Slovencev. V Heb je šlo 46, v Scheibbs 70, na Westfalsko 40, v Meran 25, v Inomest pa 35 Hrvatov. V Osek se je odpe- ljalo 40 slovenskih šumarjev.

— Izgubljene in najdene reči. Železniški delavec Ivan Dobnikar je izgubil dva bankovca po 20 K, katera je našel g. Mihael Kutny. — Neka dama je izgubila bankovec za 20 K. — Ga. J. H. je izgubila črno denar- nico z vsebino 13 K. — G. Franciška Plugonova je izgubila srebrno žensko uro, vredno 7 K. — Snoči je izgubil neki železniški uslužbenec na potu iz Dalmatinovih ulic v Gor- njo Šiško suknjo in dva bankovca po 20 K. Pošteni najditelj naj odda najdene

138

Zanesljiv
stavbni pisar
stroke popolnoma varen, se sprejme.
Vprašanja na stavbega mojstra
Gerwuschka v Mariboru. 4263-6

Učenca
sprejme
R. & E. ROOSS (nasl.)
specerzijska trgovina z deželimi pridelki
4263-2
v Kranju.

Ustanovljeno leta 1842.
ČRKOŠLIKARJA, SLIKARJA
NAPISOV IN OKROV
BRATA EBERL
Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6.
Igriške ulice št. 6.
Telefon št. 154.

Parna žaga DEGHENGI
v Ljubljani
išče
več zastopnikov
ki bi prevzeli nakup blodov proti
proviziji.
Gostilničarji v bližini železniških
postaj imajo prednost. 4262-5

Tužnega srca javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem žalostno vest, da je naš iskreno ljubljani soprog, ozi-
rač in tast, gospod
Dr. Vinko pl. Šercl
ruski državni svetnik, vseučilišni profesor itd.
danes ob polu petih zjutraj po dolgi, mučni bolezni v 63. letu
svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek, 6. dec. t. l.
ob polu treh popoldne iz hiše žalosti, Bleiweisova cesta št. 20,
na pokopališče pri Sv. Križu.
Draga pokojnika priporočamo v pobožno molitev in
blag spomin.
V Ljubljani, dne 4. decembra 1906. 4349
Marija pl. Šercl, soproga. — **Jelena Kajzelj**, hči. — **Alfred**
pl. Šercl, naduradnik „Kredit. občestva“ v Odesi, sin. — **Bogu-**
mil Kajzelj, likvidator „Ljubljanske kreditne banke“, zet.
Brez posebnega obvestila.

Slika pol prirod. velik.
Št. 365
Srebrna damska
remontvarka fl. 3-50
Št. 322
Srebrna moška
remontvarka fl. 3-50
Št. 337
Srebrna ankerica
15 kamenov fl. 5.—
Dvojni pokrov fl. 6-50
Št. 341
Srebrna ankerica
Dvojni pokrov
15 kamenov, posebno
močan, fl. 7 do 9-50
Zahtevajte,
naj se Vam brezplačno doložiše
ilustrovani
cenik s preko 1000 slikami.
Jams vo za več let.
Vsako ne brezhibno blago
se za poln znesek vzame nazaj.
Anton Kiffmann
največja zaloga tvornice za ure,
zlatina in srebrnina. Izvoz po
vseh deželah.
Maribor L. 7.
4319-3
Štajersko.

Novost!
Velik učinek!
Briljantno zvonjenje angelov na božičnem drevescu
s 6 pozlačenimi angeli, 30 cm visoko. Nezlomljiv vrh za božično drevo.
Garantira se za najboljšo funkcionalnost.
Najlepši in najcenejši okras božičnega drevesca,
ki naj bi ne manjkal v nobeni krščanski družini.
Gorki zrak, ki ga napravijo 3 goreče sveče, vrti
gonilno kolesce, na katerem so pritrjene krog-
lice. Te ndarjajo na 3 zvončke, kar povzroča
lepo donečo zvonjenje, ki mlado in staro
prešinja z blaženim božičnim razpoloženjem.
Cena z zavitkom in navodilom za
uporabo vred franko, če se denar na-
prej pošlje, za komad 3924-6
K 1-50
za 3 komade K 4-
" 6 komadov " 7-50
" 12 " " 13-50
" 24 " " 26-50
Po poštnem povzetju 20 vin. več.
Komur ne ugaja, dobi denar nazaj!
Naročila naj se pravočasno pošiljajo na
HANS KONRADA
Prva tvornica ur v Mostu št. 2013 na Češkem.
Svoj 200 strani obsegajoč, s 3000 podobami okrašeni katalog pošljem
vsakemu zastoj in poštino preste.

Stare ponarejene
zobe
kupiše specialist v hotelu „pri Maliču“,
soba št. 10 I. nadst. od 3.—6. pop.
do vátévšega 8. decembra. 4333-2

Prirodna vina
zajamčeno pristna
bela in svetla rdeča po 36 kron, rizling
po 48 kron, pristna 50% slivovka in
tropinovec po 112 kron za 100 litrov
prodaja **L. Kravagna v Ptuj.** 4166-2

Vljudno se priporoča
trgovina
s klobuki in črevlji
Ivan Podlesnik ml.
Ljubljana,
Stari trg št. 10.
Velika zaloga, solidno blago.
3512
Cene zmerne. 20

ANTON ŠARC
Izdolovanje perila za Božič
izredno
z električnim obratom
na Sv. Petra nasipu št. 7.
nizke cene!

ANTON ŠARC
Izdolovanje perila za Božič
izredno
z električnim obratom
na Sv. Petra nasipu št. 7.
nizke cene!

ANTON ŠARC
Izdolovanje perila za Božič
izredno
z električnim obratom
na Sv. Petra nasipu št. 7.
nizke cene!

Fran Zeman, Ljubljana
Poljanska cesta št. 24 in v tovarni pri živinskem sejmišču
št. 97 skladišče hvalno znanih gepeljnov, slamoreznice, klinj,
mlatilnic, motorjev za žage in mline, trombi in cevi za vodo-
vode ter vseh potrebnih za kmetijstvo. 3735-15
Nizke cene! **Zaj. mčeno blego!**

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
Izvod iz voznega reda.
Veljaven od dne 1. oktobra 1906. leta.
Odhod iz Ljubljane juž. žel.:
7-10 zjutraj Osební vlak v smeri: Jesenice,
Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel.,
Celovec, Glandorf, Salzburg, Inomost, Linc,
Budejovice, Praga.
7-17 zjutraj Osební vlak v smeri: Novo
mesto, Straža-Toplice, Kočevje.
11-30 popoldne Osební vlak v smeri: Je-
senice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž.
žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec,
Salzburg, Inomost, Bregenc.
1-05 popoldne Osební vlak v smeri: Novo
mesto, Straža-Toplice, Kočevje.
4-00 popoldne Osební vlak v smeri: Je-
senice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr.
drž. žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Ce-
lovec, Štajer, Linc, Budejovice, Praga,
Dunaj zahodni kolodvor.
7-08 zvečer Osební vlak v smeri: Novo
mesto, Kočevje.
7-35 zvečer Osební vlak v smeri: Trbiž.
10-23 ponoči Osební vlak v smeri: Jesenice,
Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel.,
Beljak, Inomost, Monakovo.
Dohod v Ljubljano juž. žel.:
7-09 zjutraj Osební vlak iz Trbiža.
8-44 zjutraj Osební vlak iz Novega mesta,
Kočevja.
11-15 predpoldne. Osební vlak iz Gorice
c. kr. drž. žel., Trbiža, Celovca, Linca,
Prage, Dunaja zahodni kolodvor.
2-32 popoldne. Osební vlak iz Straže-
Toplice, Novega mesta, Kočevja.
4-30 popoldne. Osební vlak iz Selctala,
Celovca, Inomosta, Monakovega, Beljaka,
Trbiža, Gorice c. kr. drž. žel., Trsta c. kr. drž. žel.
8-35 zvečer. Osební vlak iz Straže-Toplice,
Novega mesta, Kočevja.
8-45 zvečer. Osební vlak iz Prage, Linca,
Dunaja juž. žel., Celovca, Beljaka, Trbiža,
Trsta c. kr. drž. žel., Gorice c. kr. drž. žel.
11-34 ponoči. Osební vlak iz Pontablja,
Trbiža, Trsta c. kr. d. žel., Gorice c. kr. d. žel.
Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:
7-28 zjutraj Mešani vlak v Kamnik.
2-05 popoldne Mešani vlak v Kamnik.
7-10 zvečer Mešani vlak v Kamnik. (Samo
v oktobru in le ob nedeljah in praznikih.)
Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:
6-49 zjutraj Mešani vlak iz Kamnika.
10-59 predpoldne Mešani vlak iz Kamnika.
6-10 zvečer Mešani vlak iz Kamnika.
9-55 ponoči Mešani vlak iz Kamnika. (Samo
v oktobru in le ob nedeljah in praznikih.)
(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje-
evropskem času.)
C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

R. KIRBISCH
4307-3
slasčičar
v Ljubljani, na Kongresnem trgu št. 8
priporoča svojo bogato asortirano zalogo razbénih lepib
Miklavžev in parkijev.
Zunanja naročila
točno.
Zunanja naročila
točno.

Zasebna deška ljudska šola v Ljubljani.
Namen ljudske šole ni, pripravljati otroke za srednje šole. Vrh-
tega so vsi razredi ljudskih šol v Ljubljani prenapolnjeni, vsled česar je uč-
teljstvu kljub veljkemu trudu težko doseči učni smoter, kar je posebno v kvar
učencem, ki prestopijo v srednje šole.
Muogo meščanov je že izražalo željo po ustanovitvi
zasebne deške ljudske šole.
Da se tej želji ustreže, se namerava začetkom šol. leta 1907/8 usta-
noviti v Ljubljani zasebna deška ljudska šola s slovenskim učnim jezikom,
pončevala bi se tudi nemščina kot obvezen predmet. Ustanovilo bi se toliko
razredov, kolikor bi bilo potrebno; za vsakih 15 do 20 učencev po en
razred, nad 20 učencev bi se ne sprejelo v en razred.
Učiteljstvo bi sestajalo iz voditelja, ki bi vodil šolo in nadzoroval pouk,
kateheta in toliko izprašanih, najboljše kvalifikovanih učiteljev, kolikor bi
bilo razredov.
Da bi se mogle pravočasno izvršiti vse predpriprave za pravočasno
otvoritev kakor: oblastveno dovoljenje, šolski prostori, učiteljstvo i. dr., naj bla-
govolijo oni p. n. starši, ki bi želeli vpisati otroke v to šolo, to naznauiti,
najkasneje do
15. decembra 1906
ter označiti, v kateri razred bi vstopil dotični otrok s pričetkom šolskega leta
1907/8. Sprejemali se bodo otroci v I., II., III. in IV. razred.
Eventualno se otvori tudi pripravljalnica za srednje šole za one
otroke, ki so že dovršili IV. razred pa so, ali še premladi, ali pa še nespe-
sobni za vstop v srednje šole.
Na zahtevo se vpošljejo natančni prospekti. Sprejemajo se tudi otroci z
dežele, katerim se preskrbe na željo tudi dobra stanovanja. 4258-3
Eventualna vprašanja pod naslovom „Zasebna deška ljudska šola“
na upravnistvo tega lista.

Prve vrste avstrijski izdelek!
Kleinoscheg Derby sec
napravljen iz francoskih vin.
Kleinoscheg Goldmarke
napravljen iz domačih vin.
4344-1
Dobiva se povsod.

Kovaškega pomočnika
sprejme za dalje časa
Ivan Sterle v Krškem.
4301-2

4380-3 **Stavbni risar**
zmožen obračunov in proračunov, se
tako sprejme v stavbni pisarni
Jos. Hronek v Radovljici.

Danes
v restavraciji AUER
koncert
ljubl. seksteta na lok.
Začetek ob polosmih. Vstop prost.
K obilni udeležbi vabi
Jakob Trontelj,
gostilničar.
4338

SUKNA
In modno
blago za obleke
priporoča firma
Karel Kocian
tvornica za sukno
v Humpolcu
na Češkem.
Tvorniške cene. Vzorci franko.

Meščanski hotel „Lloyd“.
Danes, dne 4. decembra
koncert

Društvene godbe za člane.
Nečlani plačajo 40 vinarjev.
Začetek ob 8. uri.
K mnogobrojnemu obisku vjudno vabi
Dragotin Tausas,
restavracija.
4341

Voditelja filijalke
išče 4323-2
internacionalna
pisarna za službe
v Gradcu, zvezana z zastopstvom
nekega dunajskega
obratnega biroa.

Primerne tudi za dame, ki vodijo
pisarno v svoji režiji. Čistih dohodkov
je mesečno — to je izkazano — 6 do
800 kron; instrukcija in obračun se
napravi v tistem času, ki se zahteva.
Pisarna se mora tudi odkupiti za
2200 K. Natančneje pove **Florjan**
Panagl v Gradcu, Jakominičgasse 12

V zalogi imam letos
izvanredno lepe
skladne koledarje
s krasnim ozadjem.
Koledarji so popolnoma brez na-
pake. Firma in reklama vtisne se
brezplačno.
Cene na zahtevo.
Velikanska izbira božičnih
in novoletnih razglednic.
I. Bonač
v Ljubljani. 4317-2

Kontoristinja

vešča slovenščine in nemščine, izvršiva dva letnika ženskega
učiteljstva, vešča tudi v korespondenci, **išče službo.**
Naslov pove upravništvo „Slovenskega Naroda“ 4342

PORABITE PRILIKO
Gelo življenje odvisno je od tega!
Pogodba TUDOR-ska

poteka in smo se
odločili
da ne vzamemo
nijedne stvari
zmed svojega blaga
seboj

Največja prodaja

lepotičja, kar jih
je kedaj bilo!

Naša zaloga
prstanov,
kravatnih igel,
broš,
uhanov,
manšetnih gumbov
itd.

zobročjem krasno se blestečih

TUDOR-
SKIH DEMANTOV.

Prej **8** kron

danes in
dokler
traja
zaloga **3** krone

TUDOR-ski znanstveno preizkušeni demanti, najboljša posnema
TUDOR
diamante
prodaja
Zunanja naročila se izvršujejo po povzetju.

Ústřední banka českých spořitelén
(Osrednja banka čeških hranilnic)

Filijalka: Brno
Ferdinandova ul. č. 29.

V PRAGI
Ovocná ulice č. 15.

Filijalka: Dunaj I.,
Wipplingerstrasse 22.

4346 Blagajna: na vogalu Ovocné ulice in Ferdinandové třídy.

Oddelek za posojevanje vrednostih papirjev

na vadije in kavcije vsakojih vrst
je zapričel svoje poslovanje dne 15. nov. t. l. Potrebna pojasnila daje ravnateljstvo.

Prva kranjska mizarska zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

nasproti železniške postaje Vižmarje v lastni hiši

naznanja slavnemu občinstvu, da si je preuredila

4252 3

mizarsko delavnico s strojnim obratom na parno silo.

Velika zaloga spalnih, jedlinih in salonskih oprav, vseh vrst in slogov
od preprostih do najfinejših, po najnižjih cenah, brez konkurence.
Izdeluje vsa pohištvena in stavbna dela, oprave za hotele, sanatorije
in druge javne zgradbe.

Zaloga v Šent Vidu nad Ljubljano, prodajalna v Ljubljani,
Dunajska cesta št. 18 — v hiši Kmetke posojilnice.

Opomba: G. Dragotin Puc ni več zastopnik mizarske zadruge.

Ceniki na razpolago

Proračuni in načrti brezplačno.

Lepi lokali

pripravi za vsako trgovino ali za pi-
sarne se dajo takoj v najem.

Odda se tudi

hlev za dva konja.

Naslov pove upravništvo „Slov.
Naroda“.

Jutri
v sredo, 5. decembra t.l.

v gostilni „pri zlati ribi“

KONCERT

seksteta na lok.

Začetek ob polosmih zvečer Vstop prost.

K obilni udeležbi vjudno vabi

Marija Rozman,
gostilničarka.

4339

Globoko znižane cene

pri
„Veliki tovarni“
LJUBLJANA

Resljeva cesta 3 Sv. Petra cesta 37.
Priporoča

svojo veliko in svežo zalogo
konfekcije za gospode in
dečke.

Velikanska izbira konfek-
cije za dame in deklice.

Velika zaloga
kožuhovine za gospode.

A. LUKIČ,
poslov.

4202-5

Naznanilo.

Če bi radi prodali zem-
ljišče ali obrt vsake vrste
tvornico, hišo, vilo, penzionat, graščino,
mlin, opekarnico, hotel, gostilno, kme-
tiško domačijo hitro in skrivaj ali
če iščete posojilo na posestvo, obrniti
se zaupno na **slovito strokovno in**
največje podjetje

„Intern. kupčijski kurir“
(„Intern. Geschäfts-Courier“)
centrala na Dunaju

glavno zastopstvo

v Gradcu, Jakominičgasse 12

Zastopstva po vseh deželah Avstro-
Ogrske in v sosednih državah. Zastop-
nik je stalno tu in je brezplačen
njegov obisk zaradi ogledanja
domenitve. 4308

Kartoni
za razpošiljanje

klobas in *
sur. masla.

Najpripravnejša in najcenejša em-
balaža za 5 kg ovoj.

Cene in vzorci na razpolago.

Mastni papir za ovij. klobas.

Pergam. papir za ovijanje sur. masla.

4316-2 Vpraša naj se pri

Ivanu Bonaču

kartonažna tovarna

v Ljubljani.